

RIGSBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 6. november 2009

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Inatsisartuts efterårssamling, fredag den 6. november 2009.

Inatsisartut behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 122:

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om indkomstskat.

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

(3. behandling)

Ved afstemning blev forslaget énstemmigt og endeligt vedtaget.

Punkt 98:

Forslag til Inatsisartutlov om børnetilskud.

(Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender)

(3. behandling)

Ved afstemning blev forslaget énstemmigt og endeligt vedtaget.

Punkt 125:

Forslag til Inatsisartutlov om ophævelse af børneopsparingsordningen.

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

(2. behandling)

Efter forslaget 1. behandling forelå en betænkning fra skatte- og afgiftsudvalget. Betænkningen afspejler at Inatsisartut er delt i sagen, således at koalitions partier kan tilslutte sig forslaget og oppositionen er imod forslaget. Ved afstemning blev dette mønster bekræftet, hvorefter forslaget overgår til 3. behandling i den foreliggende form.

Punkt 61:

Beslutningsforslag om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde et forslag til en samlet lovgivning for overdragelsen af anlægsområdet til kommunerne, således at det fulde lovkompleks kan være vedtaget og implementeret inden Selvstyrets anlægsmidler overdrages til kommunernes forvaltning.

(Atassut's medlemmer af Inatsisartut: Finn Karlsen, Siverth K. Heilmann, Knud Kristiansen)

(1. behandling)

I forslagens begrundelser fremhæves det, at alt for mange offentlige byggeprojekter bliver udsat på ubestemt tid, før byggeriet overhovedet er gået i gang. Det angives videre som en kendsgerning, at alt for mange offentlige byggeprojekter, der allerede er blevet igangsat, overskrider de vedtagne bevillinger. Det kan f.eks. skyldes, at Naalakkersuisut har budgetteret urealistisk lavt. Ligeledes kan det skyldes, at ansvaret for byggeriet i mange tilfælde er delt imellem Grønlands Selvstyre og kommunerne, hvor parternes interesser går i hver sin retning.

Det forventes, at anlægsområdet overgår til kommunerne i løbet af de kommende år. Forslagsstillerne fremhæver et behov for, at en overdragelse af anlægsområdet til kommunerne er gennemtænkt, gennemarbejdet og planlagt i god tid.

Naalakkersuisut indstillede forslaget til forkastelse. Det blev dog mødt af en vis velvilje i Inatsisartut og det forventes at der til 2. behandlingen vil foreligge en betænkning fra infrastruktur- og boligudvalget.

Punkt 40:

Beslutningsforslag om at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for lempelse af betingelserne i landstingsforordning om offentlig støtte for at fiskere og fangere kan få tildelt offentlig støtte til livets opretholdelse.

(Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

I forslagens begrundelser fremhæves det, at ordningen om offentlig støtte er udarbejdet mest set i forhold til arbejdere på land. Derfor opstår der problemer for fangere og fiskere, når de henvender sig.

Det anføres, at erhvervsfangere og –fiskere mange gange ikke kan efterkomme de krav, der stilles til at få offentlig hjælp. I efterårsperioden og i islægsområderne om foråret, kan vejrliget i mange dage hindre fangerne og fiskerne i at kunne forsørge deres børn. Henvendelse til det offentlige om offentlig hjælp kan ikke lade sig gøre, da de tager af sted lige så snart vejret tillader det, og derfor kan de ikke efterkomme kravet om at tage et anvist arbejde. Når fangere og fiskere ikke kan tage ud, arbejder de med vedligeholdelse og tilsyn med deres fangstredskaber. Derfor har de ikke samme mulighed, som de der får anvist arbejde, og derfor opstår der problemer når de søger offentlig hjælp.

Naalakkersuisut indstillede forslaget til forkastelse, med henvisning til at der bør ses på problemet i en kommende skatte- og velfærdskommission.

På baggrund af forslaget udspandt der sig en længere debat om fangernes økonomiske vilkår i almindelighed. Der blev ikke sammenfattet entydigt på forslagens videre behandling. Der var dog stor tilslutning til forslagens begrundelser. Det forventes, at Inatsisartut's indstilling til forslaget vil blive fastlagt under 2. behandlingen.

Punkt 135:

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Landstingslov nr. 26 af 18. december 2003 om Videnscenter om børn og unge i henhold til bestyrelses anbefalinger fremsat i årsberetningen af 2008.

(Medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

I forslagens begrundelser fremhæves det, at de organisatoriske rammer for Videnscenter om børn og unge (MIPI) i dag er uklare, på grund af forældet lovgivning. Det ønskes at der skabes tydelige rammer omkring MIPIs funktion og derved styrke centerets profil som en politisk uafhængig instans. Dette kan ske ved at opnormerer centeret med en egentlig centerlederstilling med reference til bestyrelsen og ved at placerer MIPI på Ilimmarfik. Dog bør der fortsat være en tilknytning til familieområdet, da det er kernen i centerets arbejde.

Naalakkersuisut indstillede at forslaget ikke imødekommes i den foreliggende form, med henvisning til at igangværende overvejelser om organisation, ansvarsområde og placering mv. ikke er afsluttet på nuværende tidspunkt.

Et flertal i Inatsisartut kunne dog tilslutte sig forslaget, som overgår til 2. behandling i den foreliggende form.

Punkt 35:

Forslag til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut begynder forhandlinger med den danske regering med henblik på skærpelse af domme for seksuelt misbrug af børn og voldtægtsforbrydere samt indførelse af målrettede kriminalpræventive tiltag, herunder behandling, under afsoning af anstaltsdomme.

(Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

I forslagens begrundelser fremhæves det, at egentlig behandling af de kriminelle er nødvendig, hvis gentagelser skal undgås.

Naalakkersuisut indstillede at forslaget imødekommes.

Samtlige partier, bortset fra Siumut, udtrykte tilslutning til forslaget. Forslaget overgår til behandling i lovudvalget forinden 2. behandlingen.

Punkt 12:**Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx 20xx om Ombudsmanden for Inatsisartut.**

(Inatsisartut Siulittaasoqarfiat / Formandskabet for Inatsisartut)

(1. behandling)

Ved fremlæggelsen af lovforslaget blev det bl.a. anført, at den gældende landstingslov om Landstingets Ombudsmand er ikke blevet revideret siden dens vedtagelse for mere end 15 år siden. I forhold til de gældende regelsæt om Landstingets Ombudsmand, indebærer lovforslaget især følgende ændringer:

- De to regelgrundlag for Ombudsmandens virksomhed sammenskrives.
- Grønland har ved tiltrædelsen af den valgfri protokol af 18. december 2002 til FN-konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, forpligtet sig til at oprette en national forebyggende mekanisme. Denne opgave foreslås henlagt til Ombudsmanden. En sådan løsning svarer til, hvad man har valgt at gøre i Danmark.
- Ombudsmandens adgang til at undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert andet tjenested, der hører under Ombudsmandens virksomhed, formaliseres.
- Ombudsmandens mulighed for at pålægge en myndighed at rejse disciplinærsag mod en ansat afskaffes.
- Pligten til at orientere Inatsisartut og Naalakkersuisut, hvis Ombudsmanden finder, at der bør rejses sag i henhold til landstingsloven om landsstyremedlemmers ansvarlighed, afskaffes.
- Ombudsmanden må ikke uden samtykke fra Lovudvalget have hverv i offentlig eller private virksomheder, foretagender, institutioner eller foreninger.
- Ombudsmanden kan henstille, at der meddeles fri proces til prøvelse ved domstolene. Dette er en lovfæstelse af Ombudsmandens hidtidige praksis.
- Ombudsmanden kan afkræve myndigheder, der er omfattet af Ombudsmandens virksomhed, skriftlige udtalelser, f.eks. om myndighedens praksis eller retsopfattelse på et givent område.
- Sikring af Ombudsmandens uafhængighed af de myndigheder, som Ombudsmanden skal kontrollere.
- Beskyttelse af Ombudsmandstitlen: Betegnelsen ”ombudsmand” må ikke benyttes af andre, med mindre andet bestemmes ved lov.
- Sagsøges Ombudsmanden i anledning af en afgørelse eller udtalelse, kan domstolene afvise sagen efter påstand fra Ombudsmanden.
- Ombudsmanden kan bestemme, at foreløbige udtalelser m.v., som Ombudsmanden afgiver i en egendriftsag, ikke er undergivet aktindsigt, før den myndighed, som er under undersøgelse, har haft lejlighed til at udtale sig.
- Det gøres til et ubetinget krav, at Ombudsmanden skal have bestået juridisk embedseksamen.
- Ombudsmanden lønnes som Generalsekretæren for Inatsisartut, dog med mulighed for, at Ombudsmanden efter omstændighederne kan tildeles et personligt tillæg.

Naalakkersuisut indstillede at forslaget vedtages. Ligeledes tilsluttede samtlige partier sig forslaget, som forinden 2. behandlingen henvises til behandling i lovudvalget.

Punkt 36:**Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at afsætte midler på finansloven således der kan gives tilskud til 5 ekstra stipendiater til forskeruddannelser samt at Grønland får sit eget uafhængige forskningsråd.**

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

I forslagens begrundelser udtrykkes utilfredshed med, at der i dag kun er 3 stipendier til rådighed, samt at ansøgningerne vurderes af de danske forskningsråd og af KVUG.

Naalakkersuisut oplyste i sin besvarelse bl.a., at man vil arbejde for at de grønlandske studerende, som ønsker en forskeruddannelse og kan gennemføre den, også får mulighed for at søge et stipendium. Det koster omkring 3 mio. kr. for et enkelt 3-årigt Ph.d. stipendium.

I forbindelse med udarbejdelse af en kommende forskningspolitisk redegørelse og strategi forventer Naalakkersuisut, at etablering af et forskningsråd i Grønland vil blive anbefalet.

Derudover vil der i den forskningspolitiske redegørelse blive vurderet om der er behov for flere Ph.d. stipendier, hvor mange studerende, der realistisk kan tiltrækkes samt hvad nytteværdien er i at investere i forskeruddannelse. Det er planen, at redegørelsen vil blive fremlagt på Inatsisartut's efterårssamling 2010, og indstillingerne i denne vil således kunne indgå i prioriteringen i forbindelse med arbejdet med forslag til Finanslov 2011 og frem.

Med oprettelse af Erhvervs Ph.d. stipendier har Naalakkersuisut allerede oprettet flere stipendier til forskeruddannelse end de 3 samfinansierede KVUG-stipendier pr. år.

Med henvisning til igangsatte og planlagte tiltag indstillede Naalakkersuisut at forslaget ikke nyder fremme.

Flertallet af de politiske partier tilsluttede sig Naalakkersuisut's indstilling. Punktet vil dog blive udvalgsbehandlet forud for 2. behandlingen i udvalget for kultur mv.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget

Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne